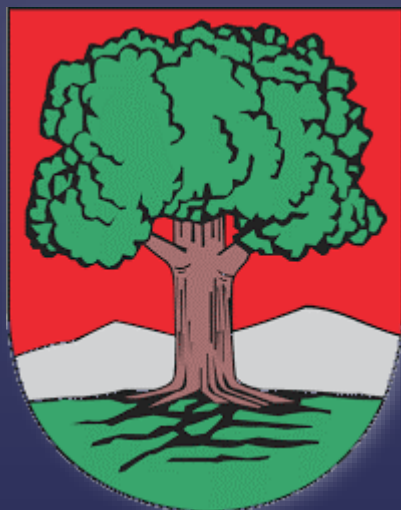

2023

Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2022

USŁUGI KOMUNALNE

SPIS TREŚCI

1	Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych.....	2
1.1	Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Wałbrzych oraz zebranych w PSZOK w 2021 i 2022 r.	5
1.2	Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz przypisów opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2021 i 2022 r.	7
2	Program edukacji ekologicznej realizowany w 2022 roku.....	8
3	Cmentarnictwo	11
3.1	Wykorzystanie powierzchni cmentarzy.....	11
3.2	Ilość miejsc grzebalnych	12
3.3	Ilość pochowanych na poszczególnych cmentarzach.....	14
3.4	Utrzymanie cmentarzy komunalnych na terenie Wałbrzycha	15
4	Sieć zaopatrzenia Wałbrzycha w wodę.....	16
4.1	Inwestycje i remonty sieci Wodociągowej	16
5	System kanalizacyjny	16
5.1	Inwestycje i remonty sieci kanalizacyjnej.....	18

1 ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY WAŁBRZYCH

W 2022 roku ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Wałbrzych według danych przekazanych przez firmy odbierające i zbierające odpady komunalne wyniosła 35 619,41 Mg.

Całkowita ilość zebranych odpadów komunalnych w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie miasta Wałbrzycha wyniosła 2 168,46 Mg.

Całkowita ilość zebranych odpadów komunalnych przez podmioty zbierające odpady komunalne 86,38 Mg.

Dodatkowo odebrano przeterminowane leki z aptek w ilości 2,068 Mg.

Przeliczenie wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych daje w przybliżeniu 374 kg rocznie na jednego mieszkańca. Do uzyskania wyniku została przyjęta liczba 95 172 mieszkańców, według danych z Biura Ewidencji Ludności tut. Urzędu, na dzień 31.12.2022 r.

Kontynuowano model systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zakładający selektywną zbiórkę z podziałem na główne frakcje, takie jak: odpady zmieszane (pozostałe z wysegregowania innych frakcji), zmieszane odpady opakowaniowe, butelki PET, odpady opakowaniowe z papieru i tektury, odpady opakowaniowe ze szkła, bioodpady, w tym trawa.

Natomiast w 2022 r. zrezygnowano z odbioru odpadów selektywnie zebranych typu papier, szkło i tworzywa sztuczne (butelki PET) w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej oraz w małych wspólnotach mieszkaniowych. Odpady tego typu powinny się dostarczać do ogólnodostępnych miejsc selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tzw. "gniazd" lub przekazywać do PSZOK. Właściciele zabudowy jednorodzinnej zostali wyposażeni w pojemne torby polipropylenowe wielokrotnego użytku do selektywnej zbiórki odpadów, które służą gromadzeniu odpadów i późniejszym ich opróżnianiu w tzw. „gniazdach”. Rezygnacja z systemu workowego ma na celu ograniczenie wytwarzania odpadów z tworzyw sztucznych. Ilość odpadów plastikowych na świecie zatrważająco rośnie, co ma szkodliwy wpływ na ekosystemy, różnorodność biologiczną i zdrowie ludzkie.

Zdjęcie 1. Źródło: materiały własne; Torby wielokrotnego użytku przekazane mieszkańcom Wałbrzycha.

W 2022 roku rozpoczęto kompleksowe zadanie polegające na systemowej budowie ogrodzeń pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (boksów). Pierwotnie zlecono Miejskiemu Zakładowi Usług Komunalnych Sp. z o. o. wybudowanie 5 ogrodzeń pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na łączną kwotę 95 849,70 zł. Wybudowano boksy w następujących lokalizacjach:

- ul. Piętnastolecia dz. nr 128/10 obr. 6 Piaskowa Góra, odbiór robót 1.06.2022 r.
- ul. Grodzka 44, dz. nr 179/15 obr. 47 Podzamcze, odbiór robót 5.08.2022 r.
- ul. Palisadowa 93 dz. nr 87/5, obr. 47 Podzamcze, odbiór robót 5.08.2022 r.
- ul. Piasta 47, dz. nr 4/9, obr. 17 Biały Kamień, odbiór robót 15.09.2022 r.
- Pl. Czeredziaka, dz. nr 322/5, obr. 33 Podgórze, odbiór robót 15.09.2022 r.

Następnie powierzono MZUK Sp. z o. o. do wykonania kolejnych 10 boksów na kwotę 198 000,00zł. Rozliczenie tej części zadania nastąpiło w I kwartale 2023 roku. W 2023 roku planowana jest budowa kolejnych 30 boksów na łączną kwotę 594 000,00 zł.

Zdjęcie 2. Źródło: materiały własne; Przykładowy boks wybudowany w 2022 r. przez MZUK Sp. z o. o..

Na terenie miasta funkcjonują dwa nowoczesne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Stacyjnej oraz przy ul. Beethovena, gdzie mieszkańcy mogą oddawać odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Zdjęcie 3. Źródło: materiały własne; PSZOK przy ul. Beethovena w Wałbrzychu.

Zdjęcie 4. Źródło: materiały własne; PSZOK przy ul. Stacyjnej w Wałbrzychu.

Wobec powyższego w 2022 r., wzorem lat poprzednich, nie została przeprowadzona akcja zbierania odpadów wielkogabarytowych w formie wystawki, tzw akcja „Wywalamy graty z chaty”.

Utrzymane natomiast zostały kwartalne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio od mieszkańców oraz poświęteczna zbiórka choinek.

W roku 2022 gmina Wałbrzych kontynuowała współpracę z firmą MB Recycling Sp. z o. o., na mocy której na terenie miasta ustawiono 16 specjalistycznych czerwonych pojemników do zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego tzw. elektryczne śmieci. W 2022 r. zebrano w pojemnikach 23,921 Mg odpadów (z czego 6% stanowiły baterie). Miasto Wałbrzych w roku 2022 przystąpiło do udziału w Programie POLSKA STOLICA RECYKLINGU.

1.1 ILOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI Z TERENU GMINY WAŁBRZYCH ORAZ ZEBRANYCH W PSZOK W 2021 I 2022 R.

Tabela 1. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2021	2022	2021	2022
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	25 497,73	25 596,03	0,00	0
15 01 06	Pozostałe odpady opakowaniowe	4 200,91	4 061,63	0,00	0

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2021	2022	2021	2022
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	547,54	647,08	23,46	53,78
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1 196,54	1 228,77	54,50	55,81
15 01 07	Opakowania ze szkła	1 370,87	1 451,81	6,08	8,83
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,00	0	12,159	19,54
20 01 01	Papier i tektura	144,33	56,85	0,00	0
20 01 02	Szkło	16,70	7,33	0,00	8,70
20 01 39	Tworzywa sztuczne	224,40	123,17	0,00	0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 238,37	182,75	99,55	141,80
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz baterie niesortowane i akumulatory zawierające te baterie	0,00	0	0,152	0,10
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,00	0	0,062	0
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,00	0	105,446	109,23
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	0	10,752	27,10
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,00	9,11	1 614,40	1 566,02
16 01 03	Zużyte opony	0,00	0	217,675	177,05
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,00	0	0,00	0
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00	0	775,78	0

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2021	2022	2021	2022
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,00	0	0,00	0,26
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,00	0	00,062	0,24
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,00	0	0,00	0
20 03 99/20 01 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	232,01	0	0,00	0
Razem		34 669,39	33 364,53	2 901,188	2 168,46

W porównaniu do 2021 r. zmalała ilość odbieranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Spadek ten spowodowany jest drastycznym wzrostem cen węgla, drewna opałowego, prądu i gazu, mieszkańcy szukają alternatywy, jaką są odpady papieru, plastiku, części drewniane odpadów wielkogabarytowych. Malejąca z roku na rok ilość odpadów jest również spowodowana coraz większą świadomością mieszkańców w zakresie ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, świadomych zakupów oraz ponownego wykorzystania produktów. Nastąpił również spadek oddawanych przez mieszkańców odpadów do PSZOK, w szczególności odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon.

1.2 ZESTAWIENIE KOSZTÓW FUNKCJONOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI ORAZ PRZYPISÓW OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2021 I 2022 R.

Tabela 2. Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Lata	Poniesione koszty funkcjonowania systemu [zł]	Przychody z opłat [zł]
2021	31 476 268,12	28 500 311,36
2022	26 326 024,27	29 326 024,27

W roku 2022 wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości pokryły koszt funkcjonowania systemu. Wzrost przychodów z opłat spowodowany jest szczegółową weryfikacją oraz kontrolą osób zamieszkujących na danej nieruchomości oraz szeregiem działań edukacyjnych prowadzonych na terenie miasta, które zwiększyły świadomość mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami.

2 PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ REALIZOWANY W 2022 ROKU

Dążąc do zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono intensywną edukację ekologiczną mieszkańców Wałbrzycha w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego z nimi postępowania.

W roku 2022 r. zostały przygotowane i złożone dwa wnioski do WFOŚiGW na dofinansowanie n/w zadań.

1. LESS WASTE – ZMNIJSZ ODPADY DO MINIMUM
2. UPCYKLING – NIE WYRZUCAM. ODZYSKUJE. ODPOWIEDZIALNIE KUPUJE.

W ramach pozyskanych środków zrealizowano szereg zintegrowanych działań mających na celu edukowanie mieszkańców Wałbrzycha w zakresie:

- unikania niepotrzebnych opakowań,
- dokonywania świadomych zakupów, tzn. kupowania artykułów codziennego użytku, takich jak proszek do prania czy woda mineralna w większych opakowaniach,
- ograniczenia konsumpcji, polegające na wtórnym wykorzystaniu odpadów,
- podniesienie świadomości dzieci w zakresie właściwego postępowania z odpadami komunalnymi,
- rola recyklingu w naszym codziennym życiu,
- zagospodarowania odpadów problemowych,
- funkcjonowanie Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
- zmniejszania ilości odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

1. W miesiącach od kwietnia do maja 2022 roku, we wszystkich klasach 6 szkół podstawowych oraz z mieszkańcami miasta Wałbrzycha został przeprowadzony cykl pogadanek ekologicznych pod hasłem: „Upcykling – nie wyrzucam. Odzyskuję. Odpowiedzialnie kupuję”.

Zdjęcie 5. Plakat akcji „Upcykling – nie wyrzucam. Odzyskuję. Odpowiedzialnie kupuję”.

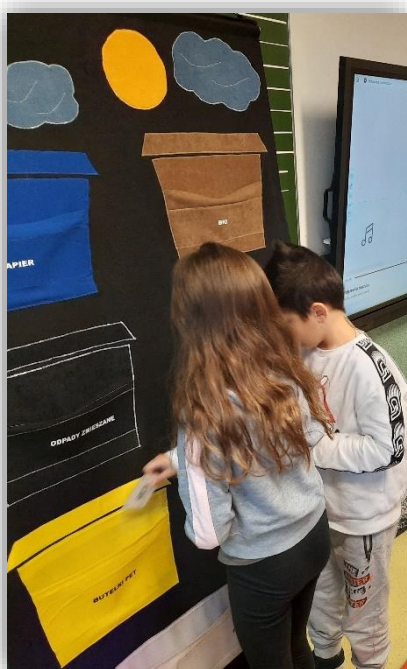
Tematyka zajęć obejmowała szereg zagadnień związanych z odpowiedzialną konsumpcją, począwszy od codziennych wyborów konsumenckich, stawiających na umiar i niemarnowanie żywności, wybór produktów jak najskromniej zapakowanych, opakowań łatwo ulegających biodegradacji, bądź bez opakowania. Każda rzecz, którą nabywamy, czy to zabawka, urządzenie, ubranie, książka, bez względu na to jak bardzo była kosztowna, czy jak dobrej jakości, w końcu staje się odpadem, ponieważ w momencie, gdy przestaje nam być potrzebna, bądź jest już niezdatna do użytku, zostaje przez nas wyrzucona. Łącznie w warsztatach uczestniczyło 26 klas szkół podstawowych w Wałbrzychu. Łącznie z warsztatów skorzystało ok. 500 dzieci. Oprócz dzieci w warsztatach uczestniczyli również dorośli mieszkańcy miasta. W godzinach popołudniowych zorganizowano 5 spotkań w Radach Wspólnot Samorządowych na terenie miasta Wałbrzycha oraz w wybranych 3 bibliotekach. Po wysłuchaniu prelekcji każdy uczestnik wykonał własnoręcznie torbę na zakupy wykorzystując do tego pisaki do tkanin oraz szablon.

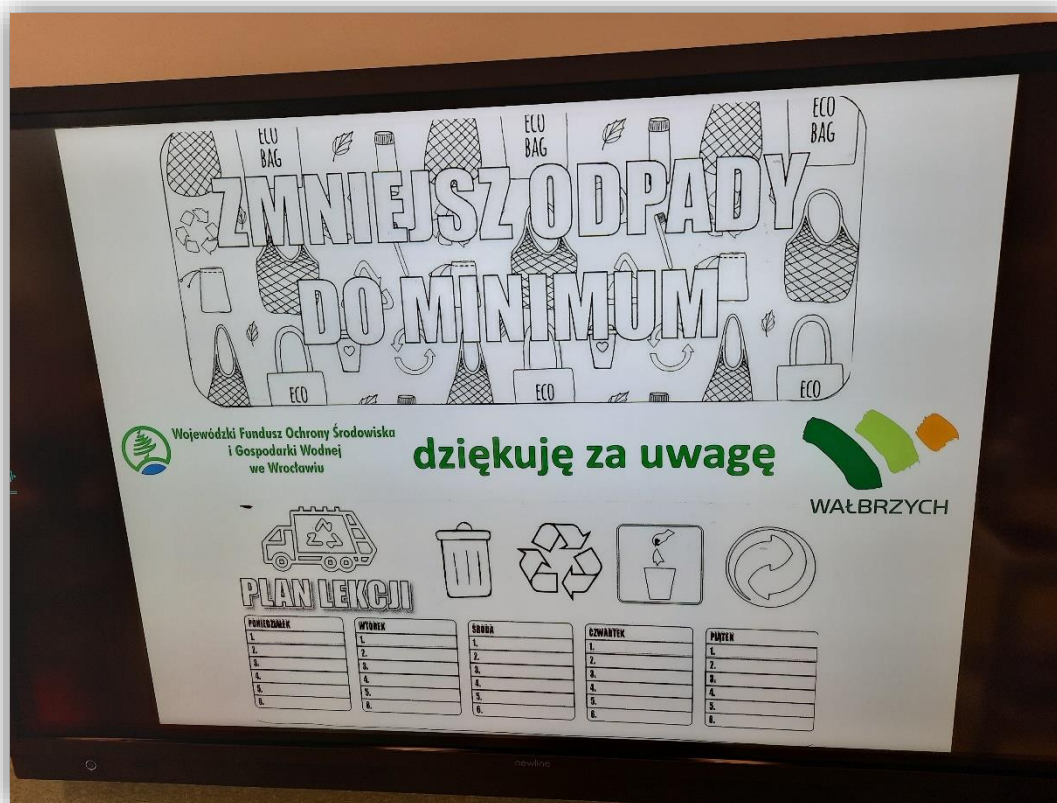

2. W okresie od 22.09.2022 roku do 18.11.2022 roku, w klasach I-III wszystkich szkół podstawowych na terenie Wałbrzycha została przeprowadzona kampania edukacyjna pod hasłem „Less waste - Zmniejsz odpady do minimum”.

Głównym celem kampanii było podniesienie wiedzy w zakresie postępowania z odpadami oraz podniesienie świadomości i wrażliwości ekologicznej dzieci, ukształtowaniu prawidłowych nawyków w zakresie postępowania z odpadami, a także zwiększeniem aktywności dzieci w zakresie podejmowania konkretnych działań proekologicznych. Duży nacisk położono na konieczność korzystania z własnych woreczków do pakowania owoców i warzyw oraz z torby na zakupy wielokrotnego użytku. Szczególną uwagę zwrócono również na zbyt konsumpcyjny styl życia, który jest przyczyną powstawania odpadów, zachęcano do rezygnacji kupowania rzeczy, których tak naprawdę nie potrzebujemy, stawiając na ponowne użycie przedmiotów, przekazywanie, okazjonalne wypożyczenie. Łącznie w warsztatach uczestniczyło 14 szkół podstawowych, klasy I-III, łącznie ok. 2000 dzieci. Oprócz warsztatów w szkołach podstawowych przeprowadzono również popołudniowe spotkania z dorosłymi mieszkańcami Wałbrzycha w 11 Radach Wspólnot Samorządowych oraz spotkanie z mieszkańcami w parafii Kościoła Św. Jerzego w Wałbrzychu. Po wysłuchaniu prezentacji multimedialnej uczestnicy wykonywali torbę na zakupy ze starej koszulki bawełnianej ozdabiając ją koralikami, cekinami oraz pisakami do tkanin. Osoby, które nie zabrały ze sobą t-shirta ozdabiały gotową torbę bawełnianą pisakami, wykorzystując szablony do malowania.

Zdjęcie 6. Źródło: materiały własne; Akcja „Less waste - Zmniejsz odpady do minimum”

Osiągnięto cele założone w powyższych projektach, ale również udało się wyczuć uczestników na potrzebę ochrony środowiska naturalnego, uwrażliwić na piękno przyrody oraz ukształtować postawę szacunku dla przyrody i jej piękna. Ważnym elementem było propagowanie ekologicznego stylu życia. Uczestnicy wyrazili chęć życia zgodnie z prawami przyrody oraz konieczność zminimalizowania konsumpcji, a tym samym „produkowania” mniejszej ilości odpadów. Zajęcia uświadomiły, że każda wydana przez nas złotówka uruchamia wielką maszynę gospodarczą, nasze pieniądze mają wpływ na kształtowanie świata, więc powinniśmy mądrze konsumować. Odpowiedzialne zakupy to zakupy świadome, mądre etyczne. Warsztaty uzmysłowiły, jak pozornie małe rzeczy mają wpływ na stan środowiska, w którym żyjemy, na naszą przyszłość, wzbogaciły wiedzę mieszkańców na temat ekologii oraz praktycznego, codziennego dbania o naszą planetę.

3. Przeprowadzenie akcji ekologicznej polegającej na zbiórce zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Zakres działań obejmował uruchomienie dwóch stacjonarnych punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie miasta Wałbrzycha oraz indywidualne odbiory bezpośrednio z domu. Akcja organizowana 4 razy w roku w miesiącach: kwiecień, czerwiec, wrzesień, grudzień. W ramach akcji zorganizowane zostały stoiska dla dzieci i dorosłych, których celem było pogłębienie świadomości mieszkańców miasta Wałbrzycha nt. zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnej zbiórki surowców.

3 CMENTARNICTWO

Tabela 3. Liczba cmentarzy znajdujących się na terenie gminy Wałbrzych.

Cmentarze wyznaniowe					Cmentarze Wojenne	Cmentarze Komunalne
Katolickie	Żydowskie	Protestanckie	Prawosławne	Inne		
9	1	-	-	-	1	3

3.1 WYKORZYSTANIE POWIERZCHNI CMENTARZY

Tabela 4. Wykorzystanie powierzchni cmentarzy.

L.p.	Cmentarze		Pow. ogólna [w ha]	Pow. wykorzystana [ha/%]	Pow. do wykorzystania [ha/%]		
	komunalne	parafialne i wyznaniowe					
1	ul. Moniuszki		5,1921	5,1921	100	0	0
2	ul. Żeromskiego		6,8817	6,8800	99	0,0017	1
3	ul. Cmentarna		3,9977	3,6955	91	0,3022	9
	RAZEM:		16,0715	15,7676	97	0,3338	3
4		ul. Wyszynskiego	1,4233	1,4233	100	0	0
5		ul. Wieniawskiego	0,6800	0,6800	100	0	0
6		ul. Orkana	0,8340	0,5838	70	0,2502	30
7		ul. 11 Listopada 61/Pułaskiego	2,5000	2,2150	89	0,2850	11
8		ul. Pułaskiego	1,7000	1,5000	88	0,2000	12
9		ul. Piaskowa	0,6800	0,4148	61	0,2652	39
10		ul. Przemysłowa	3,2370	3,2370	100	0	0
11		ul. Poznańska	3,5543	3,0212	85	0,5331	15
12		cmentarz Gminy Żydowskiej przy ul. Moniuszki	0,4000	0,3160	79	0,0840	21
13		ul. Podgórska	0,6800	0,4216	62	0,2584	38
	RAZEM:		15,6886	13,8127	88	1,8759	12
	OGÓŁEM:		31,7601	29,5803	93	2,1798	7

3.2 ILOŚĆ MIEJSC GRZEBALNYCH

Tabela 5. Ilość miejsc grzebalnych

L.p.	Cmentarze		Ilość miejsc grzebalnych (tradycyjnych)	
	komunalne	parafialne i wyznaniowe	wykorzystanych do XII 2022	do wykorzystania
1	ul. Moniuszki		13667	Miejsca odzyskane po grobach nieopłaconych oraz groby urnowe
2	ul. Żeromskiego		7150	18 – groby ziemne, oraz miejsca odzyskane po grobach nieopłaconych 25 – groby urnowe, oraz miejsca odzyskane po grobach nieopłaconych 4 – grobowce urnowe rodzinne
3	ul. Cmentarna		6992	55 – groby ziemne 45 – groby urnowe
	RAZEM:		27 809	ok 300
4		ul. Wszyńskiego	brak danych	0
5		ul. Wieniawskiego	brak danych	0
6		ul. Orkana	310	190
7		ul. 11 Listopada 61/Pułaskiego	7300	700
8		ul. Pułaskiego	2124	0
9		ul. Piaskowa	5600	2500
10		ul. Przemysłowa	12867	0
11		ul. Poznańska	5100	620
12		cmentarz Gminy Żydowskiej przy ul. Moniuszki	brak danych	brak danych
		ul. Podgórska	550	250
	RAZEM:		33851*	4260*
	OGÓŁEM:		61660*	4560*

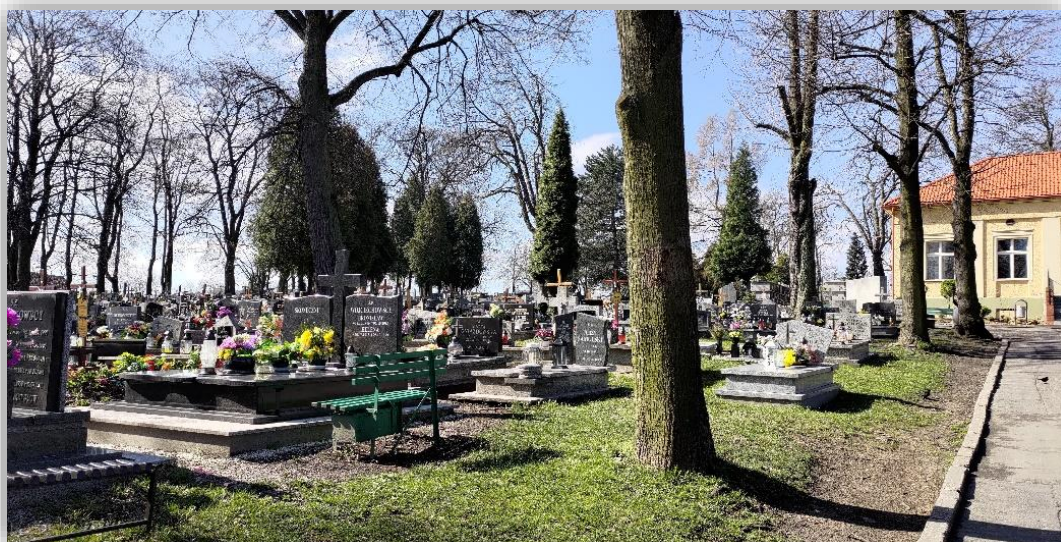
(*) informacje niepełne ze względu na brak danych z niektórych parafii

DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE CMENTARZY KOMUNALNYCH:

CMENTARZ PRZY UL. MONIUSZKI

Wypełniony w 100%. Ewentualne pochówki wykonywane są na miejscach odzyskanych po grobach zaniedbanych i nieopłaconych, ponadto wykorzystywane są nieliczne miejsca pozwalające na usytuowanie grobów urnowych. Planowana jest budowa kolejnych kolumbariów. Na cmentarzu przy ul. Moniuszki nie ma możliwości budowy nowych kwater pod pochówki.

Zdjęcie 7. Źródło: materiały własne. Cmentarz komunalny przy ul. Moniuszki.

CMENTARZ PRZY UL. CMENTARNEJ

Wypełniony w 90%. Do dyspozycji pozostaje ok. 1 % cmentarza, z czego 5% jest przygotowane pod pochówki, co wystarczy na ok. 2-3 lata, ponadto systematyczna likwidacja grobów nieopłaconych pozwala odzyskać kolejne miejsca (ok. 65 miejsc pod groby tradycyjne, 55 groby urnowe). Natomiast 5% wymaga prac ziemnych przy użyciu ciężkiego sprzętu. Po przygotowaniu tej części uzyskamy dodatkowo ok. 250 miejsc.

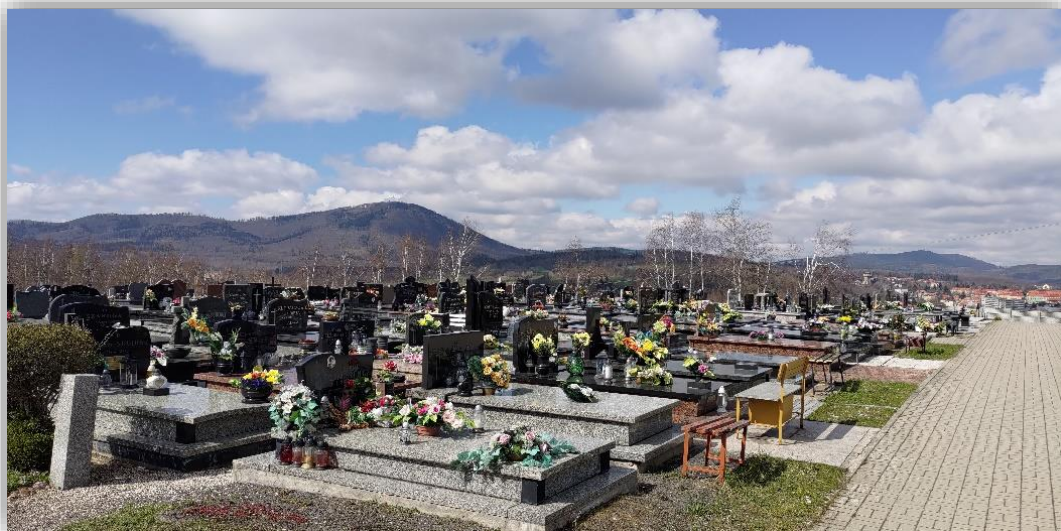
Zdjęcie 8. Źródło: materiały własne. Cmentarz komunalny przy ul. Cmentarnej.

CMENTARZ PRZY UL. ŻEROMSKIEGO

Część cmentarza przygotowana pod pochówki wypełniona jest w 99%. Pozostałe 1% (ok. 23 miejsc pod groby ziemne i ok. 35 miejsc pod groby urnowe) wystarczy na ok. 1 rok. Do dyspozycji pozostaje 7 grobowców urnowych rodzinnych. Jednocześnie pochówki wykonywane będą w miejscach odzyskanych po grobach zaniedbanych i nieopłaconych. Do cmentarza przy ul. Żeromskiego należy działka nr 290/2 obecnie niezagospodarowana. Po przystosowaniu tej działki na potrzeby cmentarza uzyskamy ok. 3000-4000 miejsc w zależności od tego jak będą się kształtować proporcje pochówków tradycyjnych do urnowych.

Zdjęcie 9. Źródło: materiały własne. Cmentarz komunalny przy ul. Żeromskiego

3.3 ILOŚĆ POCHOWANYCH NA POSZCZEGÓLNYCH CMENTARZACH

Tabela 6. Ilość pochowanych na poszczególnych cmentarzach.

L.p.	Cmentarz		Ilość pochowanych 2022 rok
	komunalne	parafialne i wyznaniowe	
1	ul. Moniuszki		289
2	ul. Żeromskiego		192
3	ul. Cmentarna		99
	RAZEM:		580
4		ul. Wyszynskiego	0
5		ul. Wieniawskiego	0
6		ul. Orkana	brak danych
7		ul. 11 Listopada 61/Pułaskiego	130

L.p.	Cmentarz		Ilość pochowanych
	komunalne	parafialne i wyznaniowe	2022 rok
8		ul. Pułaskiego	0
9		ul. Piaskowa	205
10		ul. Przemysłowa	220
11		ul. Poznańska	131
12		ul. Podgórska	145
13		cmentarz Gminy Żydowskiej przy ul. Moniuszki	brak danych
	RAZEM:		831*
	OGÓŁEM POCHOWANYCH:		1411*

(*) informacje niepełne ze względu na brak danych z niektórych parafii

ILOŚĆ ZAREJESTROWANYCH AKTÓW ZGONÓW W WAŁBRZYCHU	1658
--	------

3.4 UTRZYMANIE CMENARZY KOMUNALNYCH NA TERENIE WAŁBRZYCHA

Zgodnie z umową z dnia 25.04.2013 r. Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. Kolejowej 4 administruje i utrzymuje cmentarze komunalne w Wałbrzychu. Spółka świadczy kompleksowe usługi związane z utrzymaniem cmentarzy komunalnych zlokalizowanych przy:

- ul. Moniuszki,
- ul. Żeromskiego z obiektem prosektorium,
- ul. Cmentarnej

Zakres usług:

- prace porządkowe,
- prace pielęgnacyjne,
- konserwacja i naprawy,
- remonty i inwestycje,
- usługi cmentarne,
- usługi pogrzebowe (działalność komercyjna)

Tabela 7. Dochody gminy Wałbrzych z tytułu opłat cmentarnych.

ROK	DOCHÓD
2022	519 435,91 zł

Spółka upoważniona jest do pobierania opłat za świadczenia usług cmentarnych na rzecz społeczności lokalnej, w tym udostępnienie miejsc grzebalnych na terenie cmentarzy komunalnych, zachowanie grobu na dalsze lata,

rezerwacja miejsca na grób, korzystanie z prosekatorium i domu pogrzebowego, wjazd pojazdami na teren cmentarzy komunalnych. Dochody z tego tytułu odprowadzane są do Gminy.

4 SIEĆ ZAOPATRZENIA WAŁBRZYCHA W WODĘ

Dział Analiz i Badań Laboratoryjnych WPWiK Sp. z o. o. wykonał w 2022 roku 29279 oznaczeń fizyko – chemicznych i bakteriologicznych prób wody w ramach kontroli wewnętrznej. W zdecydowanej większości wyniki badań wody potwierdzają, iż woda produkowana przez WPWiK Sp. z o.o. spełnia wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

4.1 INWESTYCJE I REMONTY SIECI WODOCIĄGOWEJ

W 2022 roku zrealizowano następujące inwestycje dot. sieci wodociągowej:

- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy infrastruktury wodociągowej wraz z odtworzeniem nawierzchni jezdni w rejonie ul. Mazowieckiej, Lubelskiej i Browarnej w Wałbrzychu
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. remontu sieci wodociągowej w ul. B. Chrobrego w Wałbrzychu
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. remontu sieci wodociągowej oraz odtworzenia nawierzchni w ul. II Armii w Wałbrzychu
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy i remontu sieci wodociągowej w ul. Długiej i Wrocławskiej w Wałbrzychu
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy i remontu sieci wodociągowej w ul. Ogrodowej w Wałbrzychu
- Wykonanie robót budowlanych dot. przebudowy sieci wodociągowej wraz z odtworzeniem nawierzchni ulicy Zachodniej w Wałbrzychu

5 SYSTEM KANALIZACYJNY

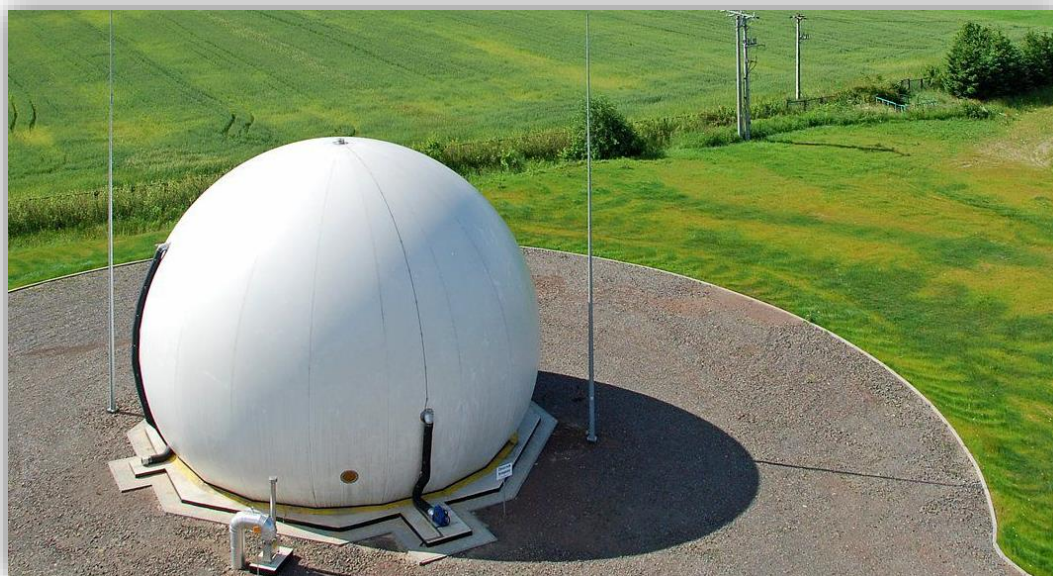
System kanalizacyjny Wałbrzycha tworzą dwa oddzielne systemy, posiadające własne oczyszczalnie ścieków (poza terenem Wałbrzycha):

1. system kanalizacyjny w ramach Aglomeracji Wałbrzych (bez dzielnic Rusinowa i Kozice) z oczyszczalnią ścieków Ciernie w Świebodzicach,

Zdjęcie 10. Oczyszczalnia ścieków Ciernie – Świebodzice; źródło: materiały WPWiK Sp.z o. o.;

Zdjęcie 11. Zbiornik biogazu - Oczyszczalnia Ścieków Ciernie; źródło: materiały WPWiK Sp.z o. o.;

2. System kanalizacyjny w ramach Aglomeracji Dzieńmorowice (dzielnice Rusinowa i Kozice) z oczyszczalnią ścieków Dzieńmorowice.

Tabela 8. Długość sieci kanalizacyjnej Wałbrzycha w 2022 r. /dane z KPOŚK za 2022 r./

Długość sieci kanalizacyjnej ogółem	218,8 km
Długość sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w 2022 r.	1,7 km
Stopień pokrycia miasta siecią kanalizacyjną	94,8%

Tabela 9. Liczba mieszkańców, a sposób odprowadzania ścieków na terenie Wałbrzycha w 2022 r.

Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego	93 814
Liczba mieszkańców podłączonych do sieci w 2022 r.	50
Liczba mieszkańców obsługiwanych przez tabor asenizacyjny	1165
Ilość zbiorników bezodpływowych	389
Liczba mieszkańców obsługiwanych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków	92
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	26
Średnia cena za odprowadzenie do sieci kanalizacji sanitarnej m3 ścieków	8,69 zł za odbiór 1 m3 ścieków + podatek Vat 8% = 9,39 zł + odpowiednie opłaty abonamentowe dla grup odbiorców

Zdjęcie 12. Widok na Oczyszczalnię Ścieków Ciernie; źródło: materiały WPWiK Sp.z o. o.;

Tabela 10. Dane dotyczące oczyszczalni Ciernie /dane z Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o./

Oczyszczalnia CIERNIE	
Średnia przepustowość oczyszczalni (według pozwolenia wodnoprawnego)	40 000 m ³ /d
Maksymalna przepustowość godzinowa oczyszczalni (według pozwolenia wodnoprawnego)	4 000 m ³ /h
Maksymalna roczna przepustowość oczyszczalni (według pozwolenia wodnoprawnego)	14 600 000 m ³ /rok
Projektowana wydajność	200 000 RLM
Ilość ścieków oczyszczonych w 2022r.	11 612 000 m ³ /rok
Ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię - średnia	31 814 m ³ /d

5.1 INWESTYCJE I REMONTY SIECI KANALIZACYJNEJ

W 2022 roku zrealizowano następujące inwestycje dot. sieci kanalizacji sanitarnej:

- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy infrastruktury kanalizacji sanitarnej wraz z odtworzeniem nawierzchni jezdni w rejonie ul. Mazowieckiej, Lubelskiej i Browarnej w Wałbrzychu;
- Wykonanie robót budowlanych dot. remontu odcinków kanalizacji sanitarnej wraz z odtworzeniem nawierzchni ulicy Zachodniej w Wałbrzychu;
- Wykonanie robót budowlanych dot. remontu odcinka betonowego kanału sanitarnego o przekroju jajowym DN500/750 w ul. Chrobrego w Wałbrzychu
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. remontu sieci kanalizacji sanitarnej oraz odtworzenia nawierzchni w ul. II Armii w Wałbrzychu;

- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy i remontu sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Długiej i Wrocławskiej w Wałbrzychu;
- Wykonanie punktowej naprawy uszkodzeń na kolektorze betonowym o przekroju jajowym DN500/750 w ul. Chrobrego w Wałbrzychu
- Wykonanie robót budowlanych dot. remontu sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz odtworzeniem nawierzchni drogi w ul. Puszkina w Wałbrzychu;
- Wykonanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy i remontu sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ogrodowej w Wałbrzychu.